

Folketingets Kommunaludvalg
Folketinget
Christiansborg
1240 København K

22 FEB. 1991

1. k.
1990/1000-17
jmb/chj

Under henvisning til Kommunaludvalgets skrivelse af 8. februar 1991 (L 102 - bilag 1) følger hermed i 80 eksemplarer besvarelsen af spørgsmål nr. 1-12 vedrørende lovforslaget om ændring af de kommunale styrelseslove.

Med venlig hilsen

Thor Pedersen

Emil le Maire

- ✓ Folketingets Kommunaludvalg - 80 eks.
2. Kopi til: ✓ Sagsbeh. i 1 og 4.k.kt.
2. k.kt.
✓ Ø.-afd. (mavebælte)
✓ Afdelingschefen
✓ Kommitteret Jørgen Lotz (mavebælte)
✓ Anna Giolbas (1 stk.) (mavebælte)
✓ Harder
✓ Samling

(I alt ca. 110 stk.)

Indenrigsministeriet

1. kommunekontor

J.nr. 1990/1000-17

Den 22 FEB. 1991

Besvarelse af spørgsmål nr. 1-12 stillet af Folketingets Kommunaludvalg til indenrigsministeren den 8. februar 1991 (L. 102 - bilag 1)

Spørgsmål 1:

"Ad nr. 1

Ministeren bedes oplyse, om ministeren agter at fremsætte ændringsforslag, hvorefter stedfortrædere generelt kan indkaldes i tilfælde af et medlems forfald og herunder angive grunde, der kunne tale for og imod et sådant forslag."

Svar:

Jeg kan oplyse, at ministeriets første lovudkast indeholdt et forslag herom. Senere overvejelser - og også reaktioner fra kommunale organisationer og kommunalpolitikere - har imidlertid ført til, at forslaget nu er begrænset til stedfortræderindkaldelse ved et medlems sygdom i enkelte møder. Hertil kommer den bestående adgang til at indkalde stedfortræder ved det konstituerende møde og ved 2. behandlingen af budgettet samt ved inhabilitet.

Spørgsmålet om en adgang til stedfortræderindkaldelse ved medlemmers forfald i enkelte møder har været indgående overvejet i betænkning nr. 894/1980 om kommunale styrelsesformer og kommunalpolitikernes arbejdsvilkår m.v., side 154-156.

For indførelse af en generel adgang til stedfortræderindkaldelse taler det forhold, at det ikke virker rimeligt, hvis det politiske styrkeforhold i kommunalbestyrelsen ændres som følge af et medlems fravær.

Heroverfor kan det anføres, at hvis fraværet ikke skyldes, at medlemmet absolut er afskåret fra at møde frem, vil en adgang til at indkalde stedfortræder kunne føre til, at der for hyppigt indkaldes stedfortrædere

med deraf følgende usikker ansvarsplacering for sager-
nes behandling og afgørelse.

I den nævnte udvalgsbetænkning (side 156) er det
således også anført, at "forhold som respekt for væl-
gernes afgørelse, erfaringen og kontinuiteten i arbej-
det, sikker ansvarsplacering og hensynet til stedfor-
træderne, hvor disse ikke indtræder efter aftale med
medlemmet, taler stærkt imod en yderligere udvidelse".

Hertil kommer, at en generel adgang til indkaldel-
se af stedfortræder kan betyde en ringere beskyttelse
for den ansatte i tilfælde, hvor vedkommendes arbejds-
giver er imod at give tjenestefrihed til den pågælden-
des varetagelse af det kommunale hverv.

Jeg agter derfor ikke at fremsætte ændringsforslag
om generel adgang til indkaldelse af stedfortræder.

Spørgsmål 2:

"Ministeren bedes oplyse, om lægeerklæring skal
foreligge."

Svar:

Efter forslaget er det ikke en betingelse, at der
foreligger lægeerklæring. Et krav herom ville betyde,
at det ved et medlems sygdom, der indtræffer på mødeda-
gen, ville være praktisk umuligt at få indkaldt sted-
fortræderen, idet der normalt ikke ville kunne forelæg-
ges kommunalbestyrelsen en lægeerklæring.

Det er i øvrigt efter forslaget kommunalbestyrel-
sen, der som hidtil afgør, om betingelserne for indkal-
delse af stedfortræder er til stede. Kommunalbestyrel-
sen må således tage stilling til, om medlemmet på grund
af sygdom må antages at være forhindret i at deltage i
mødet.

Spørgsmål 3:

"Ad nr. 3

Ministeren bedes nærmere redegøre for beslutnings-
proceduren ved fastsættelse af vederlag og herunder an-

give begrundelsen for, at der skal træffes en kollektiv beslutning om vederlag."

Svar:

Efter § 15 a i den kommunale styrelseslov vederlægges en kommunalbestyrelses medlemmer enten efter reglerne i § 16 (diætordning) eller efter reglerne i § 16 a (vederlagsordning). Det er således tale om en valgfri ordning for den enkelte kommunalbestyrelse.

Det følger endvidere af § 15 a, at en nyvalgt kommunalbestyrelse vederlægges efter de samme regler som den hidtidige kommunalbestyrelse, medmindre kommunalbestyrelsen på det konstituerende møde træffer beslutning om ændret vederlæggelse. Den eneste ændring heri, der foreslås, er, at kommunalbestyrelsen også i første kvartal af funktionsperioden skal kunne træffe beslutning om ændret vederlæggelse med virkning for hele det pågældende regnskabsår.

Kommunalbestyrelsens valg mellem diæt- eller vederlagsordning gælder for alle medlemmer af kommunalbestyrelsen. Dette skyldes dels økonomiske, dels administrative hensyn.

Ved indførelsen af mulighederne for at vælge en vederlagsordning blev alle diæter konverteret til vederlag. Det blev tilstræbt, at konverteringen var omkostningsneutral set for kommunerne under ét, ligesom det blev tilstræbt, at der i videst muligt omfang var omkostningsneutralitet inden for den enkelte kommune-størrelse.

Hvis der blev åbnet mulighed for, at det enkelte medlem frit kunne vælge mellem diæt- eller vederlagsordning, ville medlemmer, der varetager færre hverv end gennemsnittet, vælge vederlagsordningen og derved opnå en større vederlæggelse, end deres hverv ville berettigge til. Omvendt ville medlemmer, der varetager flere hverv end gennemsnittet, vælge diætordningen for derved at opnå en større vederlæggelse. En valgfri ordning for det enkelte medlem ville derfor medføre væsentlige merudgifter.

Indførelsen af vederlagsordningen var begrundet i forenklingssyn, idet kommunen herved kunne ophøre med den administrativt besværlige og tidkrævende ordning med udbetaling af mødediæter. Hvis den enkelte kommune skal administrere forskellige vederlæggelsesformer for de enkelte medlemmer, vil det medføre et betydeligt administrativt merarbejde, herunder registrering af de diætmodtagende medlemmers mødedeltagelse - både antallet af møder og varigheden af medlemmets mødedeltagelse.

Spørgsmål 4:

"Ministeren bedes oplyse, om et kommunalbestyrelsesmedlem, der udpeges til valgstyrelse i forbindelse med folketingsvalg, er berettiget til diæter."

Svar:

Til valgbestyrelsens medlemmer, valgstyrelserne og de tilforordnede vælgere ydes diæter - men ikke erstatning for tabt arbejdsfortjeneste - for deres virksomhed i forbindelse med valget, jf. folketingsvalglovens § 31, stk. 3.

Diæterne ydes efter reglerne i den kommunale styrelseslov. Dette indebærer, at der ikke ydes diæter til en borgmester og til magistratsmedlemmer i kommuner med magistratsordning. Endvidere kan kommunalbestyrelsesmedlemmerne i de kommuner, hvor kommunalbestyrelsen har besluttet, at medlemmerne skal vederlægges efter reglerne i § 16 a i den kommunale styrelseslov, ikke modtage diæter for varetagelsen af hvervet som valgstyrelse eller andre kommunale hverv, der udføres efter valg af kommunalbestyrelsen, jf. § 16 a, stk. 2.

Spørgsmål 5:

"Ad nr. 15

Ministeren anmodes om at uddybe begrundelsen for bestemmelsen og herunder angive konkrete eksempler på bestemmelsens anvendelsesområder."

Svar:

De kommunale forsyningsvirksomheder adskiller sig fra de øvrige kommunale opgaveområder ved, at de er brugerfinansierede. Forsyningsvirksomhederne siges at være omfattet af et hvile-i-sig-selv-princip. Dette indebærer, at forsyningsvirksomhedernes udgifter skal finansieres gennem takstopkrævning hos brugerne af den pågældende ydelse.

For at undgå kraftigt svingende takster i forbindelse med anlægsarbejder og lignende stilles der dog ikke krav om, at der skal skabes balance mellem udgifter og indtægter i det enkelte år, men alene krav om, at udgifterne og indtægterne skal være i balance set over en årrække. Finansieringen af anlægsudgifter kan således enten ske forlods over taksterne eller efterfølgende ved, at kommunen i en periode foretager et udlæg for forsyningsvirksomheden. Afhængigt af finansieringsformen vil kommunen i en periode enten stå i gæld til forsyningsvirksomheden eller omvendt have et tilgodehavende hos denne. I begge tilfælde vil der være tale om reelle kapitaludgifter/-indtægter vedrørende forrentning af de omhandlede beløb.

Det antages imidlertid ikke, at det nævnte hvile-i-sig-selv-princip indebærer, at der skal fastsættes en forrentning af mellemværender mellem kommunen og dens forsyningsvirksomheder. Den enkelte kommune kan derfor - som det også ses i praksis - fastsætte en lav forrentningsprocent, eventuelt en rentesats på 0.

Såfremt forsyningsvirksomhederne har et tilgodehavende hos kommunen, vil en rentesats på 0 - eller blot en rentesats lavere end markedsrenten - medføre højere takster og reelt indebære, at forsyningsvirksomhedens brugere medvirker til finansiering af kommunens øvrige aktiviteter. Såfremt kommunen har et tilgodehavende hos forsyningsvirksomhederne, som ikke forrentes - eller som forrentes med en rentesats lavere end markedsrenten - indebærer dette omvendt, at kommunen over skatteudskrivningen reelt subsidierer forsyningsvirksomheden med lavere takster til følge.

Begge disse situationer finder jeg er i strid med sigtet med brugerfinansiering af forsyningsvirksomhederne. I overensstemmelse hermed bør der være en klar og fuldstændig opdeling mellem kommunens brugerfinansierede og skattefinansierede område. Derfor foreslås der en hjemmel til at fastsætte bestemmelser om beregning af renter ved mellemværender mellem kommunen og forsyningsvirksomhederne.

Behovet for bestemmelser om forrentning af kommunernes mellemværender med forsyningsvirksomhederne er især aktuelt på spildevandsområdet. Der gennemføres i disse år en væsentlig udbygning af spildevandsrensningen i kommunerne. Der opstår herved - ganske naturligt - betydelige mellemværender mellem den enkelte kommune og dens spildevandsanlæg. Det er vigtigt at sikre, at disse mellemværender holdes adskilt fra og ikke indvirker på kommunens skatteudskrivning.

Spørgsmål 6:

"Ministeren bedes oplyse, om der ikke i bestemmelsen bør fastsættes en tidsfrist for, hvor længe de af bestemmelsen omfattede "mellemværender" kan bestå."

Svar:

Som det fremgår af svaret på spørgsmål 5, indebærer hvile-i-sig-selv-princippet, at de kommunale forsyningsvirksomheders udgifter og indtægter set over en årrække skal balancere. Mellemværender mellem kommunerne og forsyningsvirksomhederne skal dermed afvikles over en årrække.

Jeg overvejer imidlertid, om det rigtigste ikke vil være at sikre mod en sammenblanding af forsyningsvirksomhedernes eventuelle tilgodehavende i kommunekassen og den kommunale økonomi i øvrigt.

Spørgsmål 7:

"Ad nr. 16

Ministeren bedes oplyse, om der ikke i tilfælde af ens bud fra flere tilbudsgivere bør gives disse mulighed for at fremkomme med overbud."

Svar:

Hvis der er afgivet ens tilbud fra flere tilbudsgivere vil kommunalbestyrelsen kunne søge at opnå overbud. Kommunalbestyrelsen vil dog også kunne foretage lodtrækning mellem tilbudsgivere, der har afgivet ens tilbud.

De nærmere regler vil blive fastsat efter forhandling med de kommunale organisationer.

Spørgsmål 8:

"Ministeren bedes begrunde reglens indførelse og herunder oplyse, om reglen foreslås for at forhindre misbrug, og om der efter ministerens opfattelse foreligger eksempler på misbrug."

Svar:

Forslaget om, at salg af kommunal ejendom som hovedregel skal ske ved offentligt udbud, er begrundet i en flerhed af hensyn.

Forslaget vil medføre, at offentligheden får kendskab til, at kommunale ejendomme er udbudt til salg, og at alle på lige fod får mulighed for at kunne komme i betragtning som købere af en kommunal ejendom. Endvidere vil offentligt udbud kunne medføre, at der opnås bedre købstilbud for kommunen. Gennem offentligt udbud vil kommunerne også kunne imødegå eventuel kritik om usaglig begunstiggelse af køberen. Den foreslåede regel vil således tillige kunne forhindre misbrug.

Som anført under de almindelige bemærkninger til lovforslaget, pkt. 1.1., har Folketingets Ombudsmand også i en henvendelse for nylig til Indenrigsministeriet givet udtryk for, at der kan være anledning til at

overveje en fastsættelse af regler om, at salg af kommunal ejendom skal ske ved offentlig udbud.

Ministeriet er ikke bekendt med sager om kommunale ejendomssalg, hvor der har foreligget egentlige misbrug, men der har, som angivet i de almindelige bemærkninger til lovforslaget, foreligget sager, der har givet anledning til kritik i offentligheden.

Spørgsmål 9:

"Ministeren bedes tilstille udvalget en oversigt over de mulige undtagelser, som ministeren agter at fastsætte."

Svar:

Der er endnu ikke udarbejdet udkast til bekendtgørelse om offentligt udbud ved salg af kommunens faste ejendomme.

Den foreslåede bemyndigelse til at undtage visse salg fra udbudspligten agtes udnyttet til at undtage salg til staten eller en anden kommune, salg af nedlagte tjeneste- og lejeboliger til den hidtidige beboer, salg til kommunalt ansatte af ejendomme med beliggenhed nær tjenestestedet, hvor dette er særlig betydning for de pågældendes udførelse af deres tjeneste, salg af mindre arealer, som ikke selvstændigt kan bebygges, eller som afhændes i forbindelse med en skelforandring samt salg til en pris, der svarer til den pris, som senest ét år forud for salget er endelig fastsat i forbindelse med kommunens ekspropriation.

Da der i øvrigt kan være særlige forhold, der kan begrunde, at der ikke sker offentligt udbud, f.eks. mageskifte eller salg til under markedspris i forbindelse med en lovlig, kommunal støtte, agtes det fastsat, at der i sådanne tilfælde med tilsynsmyndighedens samtykke kan undlades offentligt udbud.

Som nævnt i min forelæggelsestale vil udformningen af de regler, der skal fastsættes i bekendtgørelsesform, blive forhandlet med de kommunale organisationer.

Spørgsmål 10:

"Ministeren bedes oplyse, om reglen ikke kan give anledning til problemer i småkommuner med hensyn til salg af jord til boligselskaber og boligforeninger."

Svar:

Salg til boligselskaber og boligforeninger skal ske til markedspris, og et offentligt udbud ses derfor ikke at give anledning til problemer.

Spørgsmål 11:

"Ministeren bedes oplyse, om reglen om offentligt udbud også omfatter salg af jord til almennyttigt boligbyggeri og andelsboligforeninger."

Svar:

Jeg kan bevare spørgsmålet bekræftende.

Spørgsmål 12:

"Ministeren anmodes om at tilstille udvalget høringssvar fra Kommunernes Landsforening, Amtsrådsforeningen i Danmark, Københavns og Frederiksberg Kommuner."

Svar:

./.
Der vedlægges kopi af de nævnte høringssvar.